

Hvor bliver den kreative læreproces af?

- Ønske: 4 ugentlige musiktimer

Interview med Henrik Broni

af Erik Lyhne

Oktober 2011

CV:

f. 1946

60'erne teater i folkeskolen, gymnasiet, Aarhus Studenterscene, Aarhus Studenterrevy, Aarhus Seminarium

70'erne læreruddannet 1971, ansat på Risskov skole siden 1971, deltaget i dramakurser, underviser i drama- og teaterforløb på gymnasier i Østjylland og på Århus Seminarium

80'erne underviser i danseteater, kor-koreografi, lyssætning, teaterforestillinger i mange sammenhænge. "Hair"-projekt med Kor 72 i Tønder, Grindsted Gymnasium, Rødovre Scenen, Åbenrock-koret, Vocal-line, Den Sønderjyske Højskole for musik og teater. Gorilla Brutalis i Cirkus Julius DR's julekalender.

90'erne og 00'erne: mange musicalinstruktioner på Risskov skole, bl.a. andet udendørs 75års jubilæumsforestilling på Risskov skole med skolefacaden, som levende kulisse med skildring af skolelivet 1926-2001. Samt instruktion og lys i mange sammenhænge

Hvordan startede din karriere som musik og dramalærer?

Da jeg gik på seminariet, var jeg på et musik- og korstævne, hvor Ole Ryan Pedersen og Holger Laumann arbejdede med børn, rum og bevægelse omkring musik. For at få gang i kurset var der forskellige aktiviteter med pædagogisk drama. Jeg var solgt lige på stedet. Det var en øjenåbner, og jeg tænkte, at det var sådan jeg skulle få gang i den med børnene. Det var i 1968. Siden jeg blev uddannet i 1971, har jeg været på Risskov Skole.

Her brugte jeg det, jeg havde lært på kurset og har siden haft gang i utallige små og store musik og drama projekter med børn i alle aldre.

For mig har det handlet om at få børnene motiveret til at arbejde sammen i disse projekter.

Hvad betyder det for børnene, at I har en lang tradition med at arbejde intenst med musik og teater på Risskov Skole?

De små børn ser, at de store børn optræder og spiller, og de spørger hele tiden, hvornår bliver det vores tur? Vi laver forestillinger i 5. 6. 7. 8. 9. klasse, og jo større de bliver, jo større kan vi lave forestillingerne. Det udvikler sig hele tiden.

Vi skal støtte de kreative udfoldelser i skolen. Det handler om selvværd. Når vi har lavet en forestilling, så lyser selvværdet bare ud af deres øjne. Det er en uhyre vigtig proces for børnene. Jeg vægter selvværdet meget højere end fagligheden. For har børnene fået deres selvværd, så skal fagligheden nok følge med bagefter. Det gælder om at give børnene så mange facetter på oplevelsespaletten som overhovedet muligt.

Når børnene er til fællesmøder og morgensamling, så er de ikke bange for at stå på scenen og optræde. Selv helt små børn har det på den måde. Det ligger ligesom i vores kultur. På de frivillige dramakurser er det mest pigerne, der melder sig, men da vi for nogle år siden spillede "We Will Rock You" med Queens musik, var der mange drenge med. Her påvirkede drengene hinanden i skolegården, og så kom der mange med. Det handler på en måde om, at de gejler hinanden op til at ville være med. Men ellers er det mest piger, der melder sig til de frivillige projekter.

Vi laver enten vores forestillinger selv, eller også skriver jeg som ofte et oplæg ud fra en allerede eksisterende forestilling, som så kommer til at passe til os. Vi har tit brugt temaer fra medierne som Fame, Cry Baby, Hair eller lignende. Sidste år lavede vi f.eks. Bølle Bob, som jeg havde skrevet om til Bølge Bob. Den lå helt rigtigt til børnene i 5. klasse. Det var et samarbejde mellem musiklærerne 5. klasserne, koret, vores frivillige dramahold og sløjde og formning. Det gik over stok og sten. Det var en meget stærk oplevelse med kor, orkester, kulisser og dramatik i en fælles udfoldelse.

Hvordan finder i på temaer til jeres forestillinger?

Hvad betyder det, at ledelsen bakker jer op og giver timer og økonomi til det?

Det er det vigtigste overhovedet for os. Uden den opbakning kunne det ikke lade sig gøre. Det betyder, at vi kan få musikken, koret, dramatikken, koreografi og scenografi til at gå op i en højere enhed. Jeg forstår ikke, hvorfor man ikke har meget mere af den slags på landets folkeskoler. Jeg tror der sidder for mange i forvaltningerne rundt omkring og opfatter skolen som en fabrik. Jeg kunne også ønske, at der stod klaverer hen af gangene, som man har på friskolerne. Så kunne børnene synge og spille på gangene i frikvartererne, men det må vi ikke her.

Skal musik og drama være hjælpefag?

Nej det skal være en del af det faglige spekter, så børnene kan blive hele mennesker. Men fagene kan også fungere tværfagligt i fht. hinanden. Vi lavede engang en forestilling i 3. klasse om opdagelsesrejsende. Det var i en projektuge, hvor børnene selv havde valgt hvilke opdagelsesrejsende, de ville skildre i musik, dans og drama. Det er noget de aldrig glemmer. Den viden de får på den måde, sidder fast for livstid.

Men det er jo heller ikke for sjov vi laver disse ting. For mig er det dybt seriøse projekter som jeg går professionelt ind i. Jeg har en portion timer til processen, men det rækker langt fra. Jeg stopper ikke før, vi er færdige og tilfredse med produktet. Det samme gælder for de elever, der er med. Vi laver det så professionelt, som vi kan. Vi sætter overliggeren højt! Som ildsjæl bliver man nødt til at brænde igennem. Det nytter ikke at stoppe på halvvejen. Jeg tror også, det sætter sig spor, for når jeg møder tidligere elever, siger de altid kan du huske da vi lavede det eller det.

Fællesskabet vokser ekstremt meget i disse processer, og derfor skal vi arbejde på den måde helt fra børnehaveklassen. Børnene opdager, at de bliver afhængige af hinanden i processen, og at de selv er en uundværlig del af det vi laver. Hvis man har en problemfyldt klasse, kan man lege pædagogisk drama med dem. Det kan måske ikke løse problemerne, men være med til at sætte dem i relief, så man får en større tolerancetærskel overfor hinanden.

Henrik Broni har været musik- og dramalærer på Risskov skole ved Århus siden 1971. Når man går rundt på skolen sammen med ham,

hilser alle elever "Hej Broni". En lærer, der gennem helt liv har sat sig store spor hos de børn, han har undervist. Broni har arbejdet ihærdigt for gode forhold til, at skolen kan have fokus på store og små musikdramatiske projekter. Han laver afgangsrevy med 9. klasse hvert år. Selvom de er presset af eksamener lykkes det altid at lave en forrygende revy. På skolen er der bl.a. en stor fast scene med masser af lyd og lyd og et stort klasselokale med mange lamper, hvor den daglige undervisning i drama, musik og dans foregår. Hvert eneste år bliver udstyrssamlingen suppleret op og forøget. Han laver afgangsrevy med 9. klasse hvert år. Selvom de er presset af eksamener lykkes det altid at lave en forrygende revy. Broni har været klasselærer, men siger selv at han nu er i den heldige situation, at han kun arbejder med musik og teater og har lidt andre løse forpligtelser ved siden af.

Hvad betyder det at vi bliver tudet ørerne fulde af PISA undersøgelserne? Vi hører aldrig, at vi skal endelig skal huske at arbejde med musik og drama?

Efter min mening skal vi bare droppe PISA lige på stedet. Pis á Pisa! For at være lidt grov og tage afsæt i "Rytteriets" måde at udtrykke sig på: "De må være syge i roen" de, der bestemmer over vores børn på den måde. Jeg mener, at det er nogle vinkelskrivere, der har fundet på, at man skal lave konkurrence med hinanden gennem PISA undersøgelserne, frem for at have fokus på, at dygtiggøre børnene på mange forskellige måder. En god lærer ved godt, hvad børnene kan. Vi bruger også test i vores daglige arbejde, men det er for elevens og lærerens skyld og ikke systemets. Når jeg ser tilbage, er jeg slet ikke enig i den tendens, vi ser nu om, at det hele skal være så frygtelig fagligt og koncentrere sig om dansk og matematik. Hvor bliver hele den kreative læreproces af? Hvad med de elever, der måske ikke lige er så gode rent bogligt? Skal de have et stort nederlag? Nej, mener jeg. Som lærer kan man prøve at motivere dem til at være med dans og leg. Det kan måske udvikle sig til musik og teater. Her kan de få selvtillid og dermed også måske få hul på nogle af de andre fagligheder, som de har svært ved.

Når jeg alligevel er ude med riven, synes jeg også at alle de mål og delmål vi har for musikundervisningen i folkeskolen er alt for omfattende. For at kunne nå dem burde vi efter min mening have 4 ugentlig musiktimer.

Hvad er din drøm for skolen?

At vi får mere fokus på de kreative fag. At vi får noget mere tid til musik og teater. Jeg ved godt at drama ikke er et fag i folkeskolen, det ligger lidt løst ved siden af, men ikke desto mindre mener, at der skulle være mere fokus på dramaarbejdet med børnene.

Vores dagligdag er god, men når vi laver vores store forestillinger er det lige som desserten. Hvem vil undvære den?

Det betyder også ufattelig meget, at vi har et meget stærkt fagligt miljø med mange musiklærere. Det er en stor oplevelse at være sammen med kolleger, der vil være med til at løfte og inspirere i hverdagen. Der er altid nogen der lige vil have at vi synger en sang både sammen med børnene men også når vi som

kolleger er sammen. Vi har f.eks. et flygel stående på lærerværelset, og alle lærermøder starter med en sang. Det burde være et ufravigeligt krav på alle skoler.